

HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: NGỮ VĂN – LỚP 9

(Hướng dẫn chấm này  
gồm có 02 trang)

- Giám khảo cần chủ động nắm bắt nội dung trình bày của học sinh để đánh giá tổng quát bài làm, tránh đếm ý cho điểm. Chú ý vận dụng linh hoạt và hợp lý *Hướng dẫn chấm*.

- Đặc biệt trân trọng, khuyến khích những bài viết có nhiều sáng tạo, độc đáo trong nội dung và hình thức trình bày.

- Điểm lẻ mỗi câu và điểm toàn bài tính đến 0.25 điểm.

**B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ**

**I. ĐỌC- HIỂU (5.0 điểm)**

| Câu | Nội dung cần đạt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Điểm       |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1   | Tìm thành ngữ:<br>- <i>Mồm năm miệng mười</i><br>- <i>Một chữ cắn đôi</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5<br>0.5 |
| 2   | - Chỉ ra: <i>Bà hiền như đất; bà hiền như chiếc bóng</i><br>- Gọi tên: Phép so sánh                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5<br>0.5 |
| 3   | - Câu văn có cách dẫn trực tiếp:<br>1. <i>Người ta bảo: “Con hư tại mẹ, cháu hư tại bà”.</i><br>2. Bà bảo u tôi:<br><i>Dạy con từ thuở còn thơ</i><br><i>Dạy vợ từ thuở bơ vơ mới về.</i><br>* Học sinh chỉ cần ghi lại 01 trong 02 câu trên.<br>- Câu văn có cách dẫn gián tiếp: <i>Dân làng bảo bà hiền như đất.</i>                                                                                                                                                                                                | 0.5<br>0.5 |
| 4   | Học sinh có thể nêu nhiều ý khác nhau về hình ảnh người bà nhưng phải tập trung trong nội dung đoạn trích.<br>Gợi ý:<br>- Bà là người hiền hậu, yêu thương con cháu.<br>- Sống giản dị, hòa đồng cùng dân làng.<br>- Khuyến bảo điều hay lẽ phải<br>- ...<br>* Học sinh chỉ cần nêu được 02 ý phù hợp.                                                                                                                                                                                                                | 1.0        |
| 5.  | * Học sinh có thể trả lời bằng nhiều ý khác nhau. Song các ý cần phải xuất phát từ yêu cầu của đề bài và đảm bảo các chuẩn mực đạo đức, pháp luật.<br>Sau đây, chỉ là những gợi ý. Giáo viên cần xem xét khả năng của học sinh để đánh giá một cách phù hợp.<br>- Đồng ý<br>Vì:<br>+ Tuổi thơ là tuổi trong trắng, ham hiểu biết, ham hoạt động.<br>+ Phẩm chất, năng lực của con trẻ do môi trường và sự dạy dỗ mà nên.<br>+ ....<br>- Không đồng tình. Vì:<br>+ Tuổi thơ cần được chăm sóc sức khỏe, được vui chơi. |            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Tuổi thơ khả năng tiếp thu có hạn nên không đặt nặng việc dạy dỗ.</li> <li>+ ...</li> <li>- Vừa đồng tình vừa không. Vì:</li> <li>+ Tuổi thơ cần được dạy nhưng phải dạy đúng cách, có chừng mực, ...</li> <li>* <i>Tiêu chí đánh giá:</i></li> <li>- Thể hiện được thái độ</li> <li>- Lý giải:</li> <li>+ Lý giải hợp lý, thuyết phục</li> <li>+ Lý giải hợp lý nhưng chưa thuyết phục</li> <li>+ Lý giải chưa hợp lý, chưa thuyết phục</li> <li>- Không trả lời</li> </ul> | <p>0,25</p> <p>0.75</p> <p>0.5</p> <p>0.25</p> <p>0.0</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|

## II/ LÀM VĂN (5.0 điểm)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| <p><b>1/Yêu cầu chung:</b></p> <p><b>a/ Yêu cầu về kĩ năng:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bài viết là một văn bản tự sự hoàn chỉnh, kết cấu hợp lý, diễn đạt trôi chảy.</li> <li>- Biết vận dụng kĩ năng tự sự kết hợp với các yếu tố miêu tả, biểu cảm, nghị luận, đối thoại độc thoại, độc thoại nội tâm...</li> </ul> <p><b>b/ Yêu cầu về nội dung:</b> Câu chuyện kể có tính chân thực, thể hiện được tấm lòng nhân ái....</p>                                                                                                                                     |                                  |
| <p><b>2. Yêu cầu cụ thể:</b></p> <p><b>a. Đảm bảo các phần của bài văn tự sự:</b> Trình bày đầy đủ bố cục 3 phần: mở bài, thân bài, kết bài.</p> <p><b>b. Xác định đúng đối tượng tự sự:</b> Kể một câu chuyện về lòng nhân ái mà em đã chứng kiến hoặc tham gia.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>0.25</p> <p>0.25</p>          |
| <p><b>c. Viết bài:</b> Học sinh có thể viết theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đáp ứng được những ý cơ bản sau:</p> <p><b>Mở bài:</b> - Giới thiệu câu chuyện hay một nhân vật có tấm lòng nhân ái mà em định kể.</p> <p>- Em được đọc, được nghe, được tham gia hay được chứng kiến câu chuyện đó.</p> <p><b>Thân bài:</b></p> <p>-Trình bày diễn biến câu chuyện.</p> <p>-Kết hợp được các yếu tố miêu tả, biểu cảm, nghị luận... phù hợp để thể hiện sâu sắc nội dung ý nghĩa câu chuyện.</p> <p><b>Kết bài:</b> Nêu kết thúc câu chuyện và cảm nghĩ của em về câu chuyện được kể</p> | <p>0.5</p> <p>3.0</p> <p>0.5</p> |
| <p><b>d. Sáng tạo:</b> có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện tình cảm sâu sắc về nội dung kể</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.25                             |
| <p><b>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu:</b> Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu...</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.25                             |

**ĐỀ CHÍNH THỨC**

**Thời gian:** 90 phút (không kể thời gian giao đề)

**I. ĐỌC HIỂU (5.0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

Cả làng đã im ắng. Bà như chiếc bóng giờ về. Ít khi tôi thấy bà nói chuyện nói trò với ai ngoài các cháu ra. Ít khi tôi thấy bà đôi co với ai. Dân làng bảo bà hiền như đất. Nói cho đúng, bà hiền như chiếc bóng. Nếu ai lạnh chanh lạnh chói, bà rủ rỉ khuyên. Bà nói nhiều bằng ca dao, tục ngữ. Những chị mồm năm miệng mười, sau khi bà khuyên chỉ còn mồm một, mồm hai.

Người ta bảo: “Con hư tại mẹ, cháu hư tại bà”. Bà như thế thì chúng tôi hư làm sao được. [...]

Bà tôi có học hành gì đâu, một chữ cấn đôi không biết. Bà lặng lẽ, cứ tưởng bà không biết gì. Bà thuộc như cháo hàng trăm hàng nghìn câu ca. Bà nói những câu sao mà đúng thế. Bà bảo u tôi:

*Dạy con từ thuở còn thơ*

*Dạy vợ từ thuở bơ vơ mới về.*

Người ta như cây. Uốn cây phải uốn từ non. Nếu để lớn lên mới uốn, nó gãy.

(Duy Khán, *Bà nội*, Ngữ văn 9, tập Một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2005, trang 161)

**Câu 1. (1.0 điểm)**

Trong các tổ hợp từ dưới đây, tổ hợp từ nào là thành ngữ?

- Uốn cây phải uốn từ non
- Con hư tại mẹ, cháu hư tại bà
- mồm năm miệng mười
- một chữ cấn đôi

**Câu 2. (1.0 điểm)**

Chỉ ra và gọi tên biện pháp tu từ được sử dụng nổi bật trong các câu văn sau: “Ít khi tôi thấy bà đôi co với ai. Dân làng bảo bà hiền như đất. Nói cho đúng, bà hiền như chiếc bóng.”

**Câu 3. (1.0 điểm)**

Tìm trong đoạn trích và ghi lại một câu văn có cách dẫn trực tiếp và một câu văn có cách dẫn gián tiếp.

**Câu 4. (1.0 điểm)**

Em hiểu gì về hình ảnh người bà qua lời kể của người cháu trong đoạn trích?

**Câu 5. (1.0 điểm)**

Em có đồng tình với lời khuyên: “*Dạy con từ thuở còn thơ*” hay không? Vì sao?

**II. LÀM VĂN (5.0 điểm)**

Cuộc sống xung quanh chúng ta luôn có những mẫu chuyện cảm động về lòng nhân ái. Hãy kể lại một câu chuyện mà em biết hoặc em từng trải qua.

..... **Hết**.....

Họ tên học sinh..... Số báo danh.....